

AKCIONI PLAN ZA SPRJEČAVANJE BESPRAVNIH AKTIVNOSTI U ŠUMARSTVU ZA PERIOD 2019-2021. GODINE

U skladu sa članom 10 Zakona o šumama kojim je propisano da Vlada Crne Gore za sprječavanje bespravni aktivnosti u šumama može donijeti Akcioni plan na period do pet godina, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je predložilo Vladi Crne Gore da u Program rada Vlade za 2019. godinu uvrsti kao programsku aktivnost donošenje Akcionog plana za sprječavanje bespravni aktivnosti u šumama za period do kraja 2021. godine. Ovim akcionim planom definišu se zadaci, nosioci zadataka i rokovi za sprovođenje pojedinih aktivnosti, kao i mjere koje imaju za cilj suzbijanje bespravni aktivnosti u šumarstvu i poboljšanje kroz punu implementaciju propisa iz oblasti šumarstva, za period 2019-2021. godina. Akcioni plan doprinosi realizaciji krovnog strateškog dokumenta Nacionalna strategija održivog razvoja (NSOR 2030), Tematska oblast 3: Prirodni resursi – očuvanje prirodnog kapitala, Starteški cilj: 3.2. Unaprijediti efikasnost upravljanja obnovljivim prirodnim resursima. Takođe, Realizacija Akcionog plana doprinosi implementaciji Strategije razvoja šumarstva za period 2019-2023. godina, konkretno Strateškog cilja 1 “Ravnomjerna i održiva valorizacija postojećih šumskih resursa uz povećanje drvne zalihe”, odnosno Operativnog cilja 1 “Uspostavljanje efikasnog sistema za održivo gazdovanje šumama”.

Cilj Akcionog plana za sprječavanje bespravni aktivnosti u šumama je suprostavljanje svim oblicima bespravni aktivnosti u šumarstvu, uključujući šumske krađe i protivpravno zauzimanje šumskog zemljišta, namjerno podmetanje šumskih požara, uništavanje graničnih linija između državnih i privatnih šuma, korupciju u šumarstvu, sa posebnim akcentom na bespravne aktivnosti u oblasti korišćenja šuma i prometa bespravno posječenog drveta.

Aktivnosti koje se nalaze u Akcionom planu specifikovane su u tri grupe, sa ciljevima predstavljenim na sledeći način:

- **Preventivne mjere (prevencija)**, sa ciljem predupređivanja pojava koje spadaju u nelegalne aktivnosti;
- **Monitoring i Detekcija**, sa ciljem aktivnog praćenja i otkrivanja nelegalnih aktivnosti,
- **Represivne mjere**, sa ciljem osiguravanja da počinioci nelegalnih aktivnosti budu procesuirani i kažnjeni na adekvatan način.

Iako je izvršeno grupisanje aktivnosti datih ovim planom, mora se konstatovati da ne postoji stroga podjela aktivnosti iz ove tri grupe, obzirom da represivne mjere mogu djelovati i preventivno, obzirom da adekvatno primijenjena kaznena politika dokazano utiče na smanjenje broja počinitelaca bespravni aktivnosti.

Da bi se aktivnosti iz Akcionog plana definisale na pravi način, razvile kroz operative ciljeve plana, i na kraju realizovale na adekvatan način, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je oformilo Koodinacioni odbor, koji će shodno pribavljenim informacijama, podacima i činjenicama vršiti odgovarajuće analize i predložiti mjere kako definisane aktivnosti bile uspješno realizovane.

Tabela 1. Akcioni plan za sprječavanje bespravnih aktivnosti u šumama

CILJ I:	Razvijati kapacitete za preventivno djelovanje na sprečavanju bespravnih aktivnosti u šumarstvu			
Operativni cilj 1:	Uspostavljanje efikasnih mehanizma za predupređenje pojave nelegalnih aktivnosti u šumama:			
	<ul style="list-style-type: none"> - jačanje svijesti o zajedničkoj odgovornosti za očuvanje šuma u Crnoj Gori; - unaprjeđenje funkcionisanja šumarskih institucija u pogledu izvršavanja zakona i opštih akata; - promocija održivih praksi u gazdovanju šumama. 			
Indikator učinka a) MPRR i Uprava za šume (DOO CGŠUME nakon osnivanja) sprovode projekte i kampanje koje imaju za svrhu podizanje svijesti o značaju šuma za društvo, ulozi društva i pojedinaca u očuvanju šumskih resursa	Trenutno stanje	2019. godina	2020. godina	2021. godina
	Sprovodi se kampanja na zaštiti šuma od šumskih požara Dodatni projekti i kampanje nijesu definisani	Projekti su u pripremi, ostvarena saradnja sa potencijalnim partnerima Kampanje za jačanje svijesti o zajedničkoj odgovornosti su u fazi definisanja	Projekti i kampanje su osmišljene, kreirane i obezbijedena finansijska sredstva u okviru budžeta MPRR i Uprave za šume	Projekti i kampanje se kontinuirano odvijaju Prezentiraju se postignuti rezultati
Indikator učinka b) Počela primjena Programa obuke i edukacije u šumarstvu	Program obuke i edukacije u šumarstvu nije donešen	Program je u izradi	Program je usvojen, obezbijedena su finansijska sredstva i isti je počeo sa realizacijom	Program obuke i edukacije u šumarstvu se kontinuirano odvija Prezentiraju se postignuti rezultati Uprava za šume u svim službama zaštite šuma ima obučene kadrove
Indikator učinka c) Održive prakse gazdovanja šumama se primjenjuju i promovišu kao primjeri koji treba da zažive i imaju kontinuitet u operativnom izvođenju	Održive prakse gazdovanja šumama se ne promovišu U Upravi za šume postoje Interne procedura postupanja	Radi se na stručnom savjetovanju koje prakse treba ustanoviti u gazdovanju šumama Uspostavljaju se Interne procedure postupanja	Inovirane Interne procedure se primjenjuju Pripremaju se ocjene učinka inoviranih procedura na bazi ustanovljenih kriterijuma Eksterne institucije (UP, UC, TI) obučene za detekciju nelegalnog prometa drveta	Primjena novih održivih praksi je kontinuirana Sa Internim procedurama upoznati svi zaposleni, isti obučeni za njihovu primjenu Prezentiraju se postignuti rezultati

Ključne aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Izvor finansiranja
Aktivnost 1.1. Nastavak kampanje koja se odnosi na zaštitu šuma od šumskih požara	Postavljene table u svim osjetljivim područjima sa znakovima upozorenja na posebnu pažnju prilikom boravka u šumi u vrijeme povećane opasnosti od nastanka šumskih požara U medijima se tokom povećane opasnosti od nastanka šumskih požara prezentuje spot sa uputstvima za postupanje prilikom boravka u šumi u vrijeme povećane opasnosti od nastanka šumskih požara	UŠ, MUP, MPRR	2019 II kvartal	2021 IV kvartal	Budžet Uprave za šume i MPRR
Aktivnost 1.2. Pripremiti i implementirati projekat	Projekat usvojen i počeo sa implementacijom	MRPP, UŠ, MUP, GSV – Biro za odnose sa javnošću	2019 IV kvartal	2021 IV kvartal	Budžet MPRR i Uprave za šume Donacije

„Komunikacija sa javnošću: promotivni filmovi, spotovi, publikacije koji afirmišu očuvanje i održivo korišćenje šuma“	Broj emitovanih filmova, spotova, publikacija				
Aktivnost 1.3. Obuka zaposlenih u šumarskom sektoru u cilju prikupljanja kvalitetnih podataka i dokaza na terenu, boljeg upravljanja podacima i u skladu sa tim sačinjavanje kvalitetnih prijava/izvještaja	Obuka zaposlenih u šumarskom sektoru se odvija u kontinuitetu Svaka područna jedinica ima najmanje jednog obučenog službenika koji prenosi znanja na ostale zaposlene	Uprava za kadrove, MPRR, Uprava za šume	2020 I kvartal	2021 IV kvartal	Budžet Uprave za kadrove, MPRR i Uprave za šume
Aktivnost 1.4. Uvođenje sistema elektronske identifikacije prilikom doznake stabala za sječu, prijema, otpreme i transporta drvnih sortimenata	Sistem elektronske identifikacije je uspostavljen	MRPP, UŠ, korisnici šuma, izvođači radova u šumarstvu	2020 II kvartal	2021 IV kvartal	Aktivnost pokrivena iz sredstava IPA i Budžeta CG

<p>Aktivnost 1.5.</p> <p>Sektorsko informatičko uvezivanje radi razmjene informacija</p>	<p>Informacioni sistemi institucija su uvezani</p> <p>Razmjena informacija se odvija po protokolu</p>	<p>MPRR, PU, UC</p>	<p>2020 IV kvartal</p>	<p>2021 IV kvartal</p>	<p>Aktivnost pokrivena iz sredstava IPA i Budžeta CG</p>
<p>Aktivnost 1.6.</p> <p>Obuka službenika Uprave policije, Uprave carina i Tržišne inspekcije za detekciju nelegalnog prometa drveta</p>	<p>Obuka službi u naznačenim institucijama se odvija kontinuirano</p> <p>Svaka područna jedinica ima najmanje jednog obučenog službenika koji prenosi znanja na ostale zaposlene</p>	<p>Uprava policije, Uprava carina i Tržišna inspekcija</p>	<p>2019 IV kvartal</p>	<p>2021 IV kvartal</p>	<p>Aktivnost pokrivena redovnim obavljanjem poslova državne uprave</p>
<p>Aktivnost 1.7.</p> <p>Uvođenje održivih praksi gazdovanja šumama</p>	<p>Izvršene su izmjene i dopune Internih procedura Uprave za šume</p> <p>Nove procedure su zaživjele sa primjenom i postale redovna praksa</p>	<p>Uprava za šume, korisnici šuma, izvođači radova u šumarstvu</p>	<p>2019 IV kvartal</p>	<p>2021 IV kvartal</p>	<p>Aktivnost pokrivena redovnim obavljanjem poslova državne uprave</p>
<p>CILJ II:</p>		<p>Sprovoditi aktivne mjere praćenja i otkrivanja bespravnih aktivnosti u šumarstvu</p>			
<p>Operativni cilj 2:</p>		<p>Uspostavljanje efikasnog monitoringa bespravnih aktivnosti, kroz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unaprjeđenje međuresorske saradnje između institucija u cilju stvaranja adekvatnog sistema monitoringa (prikupljanja i razmjene informacija; koordinacije u sprovođenju aktivnosti..); - primjenu međunarodnih propisa, standarda i šema licenciranja u šumarstvu; 			
		<p>Trenutno stanje</p>	<p>2019. godina</p>	<p>2020. godina</p>	<p>2021. godina</p>

<p>Indikator učinka a) MPRR i Uprava za šume (DOO CGŠUME nakon osnivanja) iniciraju i sprovode međuresorsku saradnju sa ostalim subjektima koji imaju nadležnosti u pogledu dobijanja informacija, vođenju evidencije i procesuiranju bespravnih aktivnosti u šumarstvu</p>	<p>Saradnja se ostvaruje, konstatuje se potreba za njenim unapređenjem</p>	<p>MPRR inicira saradnju sa nadležnim organima, izrađuje se protokol o postupanju</p>	<p>Međuresorska saradnja je unaprijeđena Prezentirani postignuti rezultati ukazuju na bolju primjenu zakona i opštih akata</p>	<p>Saradnja se kontinuirano odvija, konstatuje se visok stepen saradnje Postignuti rezultati imaju kon</p>
<p>Indikator učinka b) Domaći propisi su usklađeni sa propisima EU u obimu predviđenom Sporazumom o pridruživanju EU; Šume u Crnoj Gori su sertifikovane po FSC metodologiji; Precizirane su obaveze Crne Gore vezano za uvođenje FLEGHT šeme licenciranja proizvoda od drveta</p>	<p>Domaće zakonodavstvo je djelimično usklađeno sa EUTR regulativom U Zakonu nedostaju jasnije odredbe koje definišu bespravne aktivnosti; Nije izvršena sertifikacija šuma po FSC standardima; U pregovorima sa EU stoji obaveza primjene FLEGHT regulative</p>	<p>Radi se na izmjenama i dopunama zakonske regulative Dobijena pozitivna mišljenja EK Finaliziraju se aktivnosti na dobijanju FSC sertifikata</p>	<p>Izmjene i dopune regulative su izvršene Uvode se sertifikati za održivo gazdovanje šumama (proces ocjenjivanja u toku) Izvršena razmjena iskustava (održane dvije radionice uz učešće eksperata); stručne službe MPRR i Uprave za šume (DOO CGŠUME nakon osnivanja) obučeni za primjenu EUTR; definiše se status primjene regulative FLEGHT</p>	<p>Dobijeni su FSC sertifikati za održivo gazdovanje šumama za dva šumska područja U slučaju ustanovljene obaveze iz SPP, sprovodi se unošenje u domaće zakonodavstvo metodologije - FLEGHT šeme licenciranja proizvoda od drveta</p>
<p>Operativni cilj 3:</p>	<p>Uspostavljanje sistema detekcije bespravnih aktivnosti u šumarstvu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definisanje zona osjetljivih na bespravne sječe i druge bespravne aktivnosti u šumama; - sprovođenje akcija za borbu protiv korupcije u šumarstvu i vanredne kontrole na terenu u koordinaciji policije, inspekcije i službi zaštite šuma. 			
<p>Indikator učinka c) Zone osjetljive na bespravne aktivnosti su definisane; Stalni monitoring i vanredne kontrole korisnika šuma se odvijaju na terenu, uspostavljen sistem prijave sumnji na korupciju;</p>	<p>Nije izvršeno definisanje zona osjetljivih na bespravne sječe i druge bespravne aktivnosti u šumama Vanredne kontrolne akcije korisnika šuma su</p>	<p>Definisane su zone osjetljive na bespravne aktivnosti Uspostavlja se sistematičan i efikasan sistem kontrola korisnika šuma na terenu Prijave sumnji na korupciju se procesuiraju</p>	<p>Definisane su zone osjetljive na bespravne aktivnosti Uspostavlja se sistematičan i efikasan sistem kontrola na terenu (periodične i ad-hock akcije) Dostavljaju se prijave/izvještaji o bespravnim aktivnostima shodno</p>	<p>Broj zona osjetljivih na bespravne aktivnosti smanjen usljed stalnih kontrola i uspjeha u procesuiranju Sistem kontrola na terenu ima kontinuitet</p>

	pojedinačne, koordinacija službi nije na potrebnom nivou	od strane nadležnih organa	isstrukcijama Koordinacionog tima Prijave sumnji na korupciju se procesuiraju od strane nadležnih organa	Dostavljaju se prijave/izvještaji o bespravnim aktivnostima Prijave sumnji na korupciju se procesuiraju od strane nadležnih organa
--	--	----------------------------	---	---

Ključne aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Izvor finansiranja
Aktivnost 2.1. Praćenje realizacije ugovora o korišćenju šuma u državnom vlasništvu	Izvještaji o realizaciji ugovora o korišćenju. Uspostavljena koordinacija i kontrola preduzeća korisnika šuma u smislu legalnosti ispunjenja obaveza prema zaposlenim i državi.	UŠ, PU, ŠI	2019 I kvartal	2021 IV kvartal	Aktivnost pokrivena redovnim obavljanjem poslova državne uprave
Aktivnost 2.2. Praćenje sječa u šumama u privatnom vlasništvu	Izvještaji o izdatim rješenjima za sječu u šumama u privatnom vlasništvu i ostvarenoj sječi, naplati PDV	UŠ, PU, ŠI	2019 I kvartal	2021 IV kvartal	Aktivnost pokrivena redovnim obavljanjem poslova državne uprave
Aktivnost 2.3. Praćenje prometa drvnih sortimenata	Izvještaji nadležnih organa Izvještaji o izdatim dozvolama za izvoz drvnih sortimenata	UŠ, PU, UC, ŠI, MPRR	2019 I kvartal	2021 IV kvartal	Aktivnost pokrivena redovnim obavljanjem poslova državne uprave

<p>Aktivnost 2.4. Uređivanje i održavanje granica između šuma u privatnom i državnom vlasništvu</p>	<p>Vođenje evidencije o stanju graničnih linija</p> <p>Izveštaji o obnavljanju graničnih linija</p> <p>Izveštaji o zabilježbama sporova oko utvrđivanja graničnih linija</p>	<p>UŠ, UN, ŠI</p>	<p>2019 II kvartal</p>	<p>2021 IV kvartal</p>	<p>Aktivnost pokrivena redovnim obavljanjem poslova državne uprave</p>
<p>Aktivnost 2.5. Usklađivanje regulative u šumarstvu sa EUTR</p>	<p>Pozitivno mišljenje EU na postupak usklađivanja (izmjene i dopune Zakona o šumama)</p>	<p>MPRR</p>	<p>2019 III kvartal</p>	<p>2019 III kvartal</p>	<p>Aktivnost pokrivena redovnim obavljanjem poslova državne uprave</p>
<p>Aktivnost 2.6. Dobijanje FSC sertifikata održivog gazdovanja šumama</p>	<p>Stečen FSC sertifikat za dva šumska područja</p>	<p>UŠ (DOO CGŠUME nakon osnivanja)</p>	<p>2019 III kvartal</p>	<p>2021 IV kvartal</p>	<p>Budžet MPRR i Uprave za šume (DOO CGŠUME nakon osnivanja)</p> <p>Donacije</p>
<p>Aktivnost 2.7. Primjena FLEGHT regulative u CG</p>	<p>Institucije upoznate sa FLEGHT regulativom</p> <p>Definisana metodologija za primjenu FLEGHT šeme licenciranja, ako postoji obaveza primjene</p>	<p>MPRR, UŠ, ŠI</p>	<p>2019 IV kvartal</p>	<p>2021 IV kvartal</p>	<p>Budžet MPRR i Uprave za šume (DOO CGŠUME nakon osnivanja)</p> <p>Donacije</p>
<p>Aktivnost 3.1. Izdvajanje zona sa povećanim brojem zabilježenih bespravnih aktivnosti sa</p>	<p>Izveštaj o zonama sa povećanim brojem zabilježenih bespravnih aktivnosti sa opisom najizraženijih problema i karakterizacijom uzroka</p>	<p>MPRR, UŠ, ŠI, UP, VDT</p>	<p>2019 III kvartal</p>	<p>2021 IV kvartal</p>	<p>Aktivnost pokrivena redovnim obavljanjem poslova državne uprave</p>

opisom najizraženijih problema i karakterizacijom uzroka					
Aktivnost 3.2. Detekcija osjetljivih dijelova sistema na osnovu upoređivanja podataka iz više izvora	Izveštaji o izrađenim "studijama slučaja"	MPRR, UŠ, PU, UC, ŠI, UP, VDT	2019 II kvartal	2021 III kvartal	Aktivnost pokrivena redovnim obavljanjem poslova državne uprave
Aktivnost 3.3. Otkrivanje bespravnog korišćenja šumske infrastrukture i oštećivanja šumskih puteva	Izveštaji o bespravnom korišćenju šumske infrastrukture Izveštaji/prijave o štetama na šumskim putevima	UŠ, ŠI, MPRR	2019 II kvartal	2021 IV kvartal	Aktivnost pokrivena redovnim obavljanjem poslova državne uprave

STRATEŠKI CILJ III:	Sprovoditi efikasne mjere kaznene politike u sankcionisanju počinitelja bespravnih aktivnosti			
Operativni cilj 4:	Povećati procenat prijava koje su rezultirale adekvatnom kaznom za počinioce bespravnih aktivnosti			
Indikator učinka a) Bilježi se veći procenat prijava	Trenutno	2019	2020	2021
	0,3 Pretpostavljeni procenat	0,4	0,5	0,6

Ključne aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Izvor finansiranja
Aktivnost 4.1. Zajednički rad nadležnih organa na otkrivanju i procesuiranju počinitelaca bespravnih radnji	Izveštaj o zajedničkom postupanju nadležnih organa Izveštaj o napretku u postupanju	MPRR, UŠ, Privredna komora	2019 III kvartal	2021 IV kvartal	Aktivnost pokrivena redovnim obavljanjem poslova državne uprave
Aktivnost 4.2. Ažuriranje Internih procedura Uprave za šume u cilju efikasnijeg postupanja protiv počinitelaca bespravnih radnji	Uvedene nove procedure u okviru Internih procedura Uprave za šume, koje su u funkciji unaprijeđenog djelovanja	MPRR, UŠ, ŠI	2019 II kvartal	2021 IV kvartal	Aktivnost pokrivena redovnim obavljanjem poslova državne uprave

Aktivnost 4.3. Unaprijeđena saradnja UIP, UP i DT u procesuiranju krivičnih djela učinjenih u šumarstvu	Usvojen protokol o saradnji Rezultati saradnje vidljivi kroz veći procenat procesuiranih učinjenih krivičnih djela	ŠI, UP, VDT	2019 II kvartal	2021 IV kvartal	Aktivnost pokrivena redovnim obavljanjem poslova državne
--	---	-------------	--------------------	--------------------	--

Tabela 2. Troškovi sprovođenja Akcionog plana za suzbijanje bespravnih aktivnosti u šumarstvu (2019-2021)

Izvori finansiranja (€)	2019. godina	2020. godina	2021. godina	Napomena
Budžet	30.000	65.000	40.000	Troškovi za navedeni period predstavljaju preliminarnu ocjenu
Donacije	-	50.000	100.000	Planirani troškovi donatora predstavljaju ocjenu na bazi odobrenog IPA projekta. Sredstva se tretiraju kao obezbijeđena donatorska podrška.

Ukupan iznos finansijskih sredstava potrebnih za realizaciju Akcionog plana za suzbijanje bespravnih aktivnosti u šumarstvu (2019-2021) iznosi 285.000 €.